

Cumhurbaşkanı Erdoğan: İdlib'e Dikkat Çekti

Cumhurbaşkanı Erdoğan, Suriye'de yaşanan insani drama dikkati çekerek, “Bölgedeki sivil halkın korunması, terörist unsurların ayrıştırılması ve İdlib'in mevcut statüsünün muhafazası hayati önem taşıyor.” dedi. - 07.09.2018

Rusya-İran Üçlü Zirvesi sonrasında üç lider ortak basın açıklaması yaptı.

İranlı şair Sadi Şirazi'nin “Eğer sen başka insanların mihnetinden, ızdırabından gamlanıp kederlenmiyorsan sana Ademoğlu demek yakışmaz.” sözlerine atıfta bulunan Erdoğan, “Bizim de bugün burada bulunma sebebimiz Suriyeli kardeşlerimizle hemdert olmak, yaşanan insani drama son vermenin yollarını aramaktır.” diye konuştu.

Soçi formatında bugün üçüncüsünü gerçekleştirdikleri üçlü zirvelerin Suriye'de istikrar ortamının tesisi yönünde belli bir mesafe alınmasına katkı sağladığını belirten Erdoğan, “Bu zirveler, Suriye'de geline noktanın muhasebesini yapmak ve ileriye dönük adımların tespiti bakımından da önemli fırsatlar sunmaktadır.” ifadelerini kullandı.

Yaklaşık 8 yıldır devam eden ihtilafın bir günde çözülmesini beklemenin mümkün olmadığını dile getiren Erdoğan, “Ancak biz başkaları gibi geriye yaslanıp yangını seyretmek yerine onu söndürmenin yollarını arıyor, bunun için elimizi taşın altına koyuyoruz.” dedi.

Aralarındaki farklılara değil asgari müştereklere odaklandıklarına dikkati çeken Erdoğan, bu sayede Soçi ve Astana'nın, Cenevre'de siyasi çözüm için yürütülen çabaların katalizörü olduğunu söyledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, içinde bulunulan kritik günlerde büyük bir emeğin ve özverinin sonucu olan bu kazanımların muhafazasının büyük önem taşıdığını, nitekim bu amaçla iş birliğini sürdürme kararlılıklarını bugün teyit ettiklerini bildirdi.

Nisan ayında Ankara'da gerçekleştirilen ikinci zirveden bu yana sahada ve uluslararası ortamda birçok gelişme cereyan ettiğini belirten Erdoğan, bunları etraflıca ele aldıklarını, Türkiye olarak Suriye'de rejimin dizginlenmemesinin yol açacağı tehlikeleri de dile getirdiklerini aktardı.

“Önemli bir sorumluluk üstlendik”

İdlib bölgesine yönelik saldırıların, sahadaki durumu daha da kötüleştireceğini ve siyasi süreci çökme noktasına getireceğini ifade ettiklerini ifade eden Erdoğan, Türkiye'nin İdlib'de 12 gözlem noktasının bulunduğunu, bu şekilde sahadaki sükunetin idamesi için önemli bir sorumluluk üstlendiklerini söyledi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, sözlerini şöyle sürdürdü:

“Bu bölgedeki sivil halkın korunması, terörist unsurların ayrıştırılması ve İdlib'in mevcut statüsünün muhafazası hayati önem taşıyor. İdlib tüm Suriye'nin küçük bir modeli konumundadır. Burada atılacak yanlış adımların menfi yankıları her tarafta hissedilecektir. Suriyeli sivillerin can güvenliğini hiçe sayan yöntemler teröristlerin ekmeğine yağ sürmekten başka hiçbir fayda sağlamayacaktır. Türkiye olarak baştan beri Suriye'de akan kanın durması için mücadele ettik. Hiçbir ayırım gözetmeden Suriyeli kardeşlerimize sahip çıktık. Dün olduğu gibi bugün de tek bir Suriyeli kardeşimizin dahi burnunun kanamasını istemiyoruz. Özellikle büyük çileler çekmiş İdlib halkının yeni felaketlere maruz kalmasını asla arzu etmiyoruz. Zirveye atfettiğimiz önem de işte bu hassasiyetimizden kaynaklanıyor. İdlib meselesi yeni acılara, yeni gerginliklere, yeni sıkıntılara mahal vermeden Astana ruhuna sadık kalınarak çözümlenmelidir. Astana'da mutabakata vardığımız ilkelerin muhafazası, Suriye krizine sürdürülebilir siyasi çözüm bulunması bakımından da önemlidir.”

“Sürece yeni bir dinamizm kazandıracak”

Ruhani ve Putin ile yaptıkları fikir teatisinde bu görüşleri paylaştığını anlatan Erdoğan, Ankara Zirvesi'nde mutabık kalınan terörle mücadele kisvesi altında sahada oldu bittilere gidilmemesi gerektiğini vurguladığını bildirdi.

Suriye'nin toprak bütünlüğüyle komşu ülkelerin milli güvenliğini zayıflatmayı amaçlayan ayrılıkçı gündemlere karşı durmanın gerekliliğini özellikle ifade ettiğini belirten Erdoğan,

şunları söyledi:

“Önümüzdeki günlerde 3 garantör ülkenin temsilcileri Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'nin Suriye Özel Temsilcisi ile Cenevre'de yeniden bir araya gelecekler. Anayasa komitesinin kuruluş süresine dair hazırlıklar ele alınacak ve son aşamaya gelindi diyebiliriz. Astana süreci sayesinde gündeme gelen bu komitenin bir an evvel kurulması ve işlevsel hale gelmesi siyasi sürece yeni bir dinamizm kazandıracaktır.”

Zirvede Suriyeli mültecilerin ülkelerine geri dönüşü konusunu da ele aldıklarını belirten Erdoğan, şöyle devam etti:

“3,5 milyonu aşkın Suriyeliye ev sahipliği yapan bir ülke olarak mültecilerin gönüllü ve güvenli biçimde geri dönüşlerine ilke olarak olumlu yaklaşıyoruz. Elbette bunun için Birleşmiş Milletler ile eşgüdüm sağlanması sahada ve siyasi süreçte elverişli şartların oluşturulması şarttır. Arzumuz Suriye ihtilafının Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nin 2254 sayılı kararıyla ortaya konan parametreler temelinde kalıcı ve muteber bir çözüme kavuşturulmasıdır. Şüphesiz bu sorumluluk sadece 3 garantör ülkenin değil tüm uluslararası toplumundur. Suriye ihtilafına çözüm bulunması için ilgili tüm paydaşların ortak bir zeminde buluşması gereklidir. Türkiye olarak bu hedef doğrultusundaki çabalarımızı sürdürmekte kararlıyız.”

Soru-cevap

Başkan Erdoğan, ortak basın toplantısında bir basın mensubunun İdlib'de askeri bir operasyonun ardından ciddi bir göç dalgasının başlayabileceği ihtimalinin zirvede ele alınıp alınmadığına, garantör ülkelerin buna karşı tutumunun ne olacağına yönelik sorusunu yanıtladı.

Astana sürecinin üç garantör ülkesi olarak bir gayret ve çalışmanın içerisinde olduklarına işaret eden Erdoğan, bu kapsamda Soçi'de başlayan sürecin Ankara ve bugün de Tahran ile devam ettiğini söyledi.

Erdoğan, şu anda terör nedeniyle İdlib'den Türkiye'ye doğru bir yönelişin söz konusu olduğunu vurgulayarak şu değerlendirmeyi yaptı:

“Genel itibarıyla baktığımızda malum Suriye'de en uzun sınıra biz sahibiz. Bu sınırda İdlib halkının kaçacağı yer neresi, Türkiye. Biz şu anda zaten 3,5 milyona ev sahipliği yapıyoruz. İdlib'in şu anda nüfusu 3,5 milyon. Böyle bir 3,5 milyona daha ev sahipliği yapmaya gücümüz de imkanlarımız da yetmez. Şu anda atacağımız adım, birlikte buradan olabilecek göçü engellemektir. Bunun için de terörle mücadelede başarılı

olmamız lazım. Onun için bu toplantının özellikle silahların bırakılmasını sağlamaya yönelik buradan çıkan mesaj, artık terör gruplarına da çok kararlı bir duruşun ifadesidir. Bunu bizim başarmamız gerekiyor.”

“Zirvede de konuşulan bir konu oldu”

Söz konusu göç dalgasının durdurulmasının, Türkiye açısından önemini vurgulayan Erdoğan, Rakka olayını anımsattı. Ardından yaşanan Dara olayında da binlerce insanın öldüğünü aktaran Erdoğan, Türkiye'nin bu süreçte yüzlerce insanı alarak ihtiyaçlarını karşıladığını anımsattı.

Erdoğan, İdlib'de benzer bir durumla karşı karşıya kalınabileceğine dikkati çekerek şunları kaydetti:

“Bunu da aramızda ikili görüşmelerde ele aldığımız gibi zirvede de konuşulan bir konu oldu. Zaten açıklanacak olan 12 maddelik sonuç bildirgesinde de bunlar etraflıca ele alınmış durumda. Temennim odur ki bu süreci artık sona erdirmenin yollarını bulalım. Çünkü Suriye halkı bir an önce kendi anayasasını ve adil bir seçimi bekliyor ve bunu hep birlikte başarmamız lazım.”

Zirvenin basın toplantısının ardından Erdoğan, Ruhani ve Putin salondan birlikte ayrıldı. Başkan Erdoğan'ın bu sırada elini Putin'in omzuna koymasıyla samimi anlar yaşandı.

İran Cumhurbaşkanı Ruhani de “İdlib'de sivillerin zarar görmemesi için tedbir almalıyız” dedi.

Putin: Terör unsurları sürece dahil olmamalı

Rusya Devlet Başkanı Putin ise ortak basın toplantısında, Suriye'de çözüme ulaşmak için Astana formatının imkanlarını kullanacaklarını söyleyerek bunun bölgede yaşamın normalleşmesi bakımından yapıcı ve verimli bir çerçeve olduğunu ifade etti.

Tarafların, garantör ülkelerin ve BM'nin de katılımıyla uzman düzeyinde uluslararası toplantılar yapacağını kaydeden Putin, bugüne kadar uluslararası düzeyde 10 toplantı düzenlendiğini anımsattı.

Rusya hava kuvvetlerinin Suriye'nin güney ve batısını teröristlerden temizlediğini savunan Putin, “İdlib'de kademeli olarak durumun istikrara kavuşmasını gördük. Bizim önceliğimiz Suriye'yi teröristlerden tamamen temizlemektir. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın teklifiyle bütün taraflara silahları bırakma çağrısında bulduk. Sivilleri korumak bahanesiyle teröristleri korumak ve Suriye hükümetine zarar vermek kabul edilemez.”

diye konuştu.

Putin, Suriye'de kimyasal saldırı provokasyonu yapılması hususunda ellerinde net ve açık kayıtlar bulunduğunu iddia ederek muhaliflerin, silahlı grupların bu tür provokasyonu sahneleme çabasında olduğunu savundu.

Suriye'deki terörle mücadeleye muhalif grupların da katıldığını söyleyen Putin, bu yaklaşımın Suriye'de taraflar arasında güveni artırdığını ve siyasi çözüme katkıda bulunduğunu dile getirdi.

Putin, BM'nin Anayasa Komitesi kurulması sürecine yardım etme noktasında mutabakata ulaştıklarını bildirdi.

Rusya Devlet Başkanı, Anayasa Komitesinin Suriye'nin gelecek yıllardaki siyasi yapılanmasını belirleyeceğine ve bir an önce kurulması gerektiğine işaret etti.

Putin bir soru üzerine şunları söyledi:

“Bizim barış çağrımız İdlib'de de duyulacaktır. Bizim sağlanan tüm mutabakatlarımız şunu esas aldı: Çatışan tüm tarafları barıştırmaya çalışıyoruz. Terör unsurları ise bu sürece dahil olmamalıdır. Parantez dışında kalmalıdır. Umarım teröristler de sağduyu gösterip silahlarını bırakacaklar.”

İdlib'de ateşkes konusu

Putin, basın toplantısından önce üç liderin zirve kapsamındaki müzakeresinde, Erdoğan'ın İdlib'de ateşkes çağrısı yapması üzerine de bu teklifi önemseydiğini belirterek şunları kaydetti:

“İdlib'de yeterince sivil var. Elbette yıkıcı olan unsurlar, terör unsurları bölgede provokasyona devam ediyor. İnsansız hava araçları ile saldırıyorlar. Bunu görmezden gelemeyiz. Bu problemleri bütün yönleriyle düşünmeliyiz.” değerlendirmesini yaptı.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA